

Forslag til folketingsbeslutning om udsendelse af en kampvognsdeling til det militære danske bidrag til den internationale sikkerhedsstyrke (ISAF) i Afghanistan.
(Beslutningsforslag nr. B 6).

Medlemmer af Folketinget Per Clausen (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af videregående uddannelser uden brugerbetaling.
(Beslutningsforslag nr. B 7).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 1:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren [om reformtraktaten].

Af Charlotte Antonsen (V), Svend Auken (S), Morten Messerschmidt (DF), Helle Sjelle (KF), Lone Dybkjær (RV), Anne Grete Holmsgaard (SF) og Jens Borking (EL).
(Anmeldelse 03.10.2007).

Sammen med dette punkt foretages:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 2:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om dødsstraf].

Af Frank Aaen (EL) m.fl.
(Anmeldelse 03.10.2007).

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren [om regeringens visioner for sundhedsområdet].

Af Per Clausen (EL) m.fl.
(Anmeldelse 03.10.2007).

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 4:

Forespørgsel til ministeren for udviklingsbistand [om status for FN's 2015-mål].

Af Steen Gade (SF), Pia Larsen (V), Jeppe Kofod (S), Lars Barfoed (KF), Abbas Razvi (RV) og Frank Aaen (EL).
(Anmeldelse 04.10.2007).

5) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 5:

Forespørgsel til integrationsministeren [om asyllejre].

Af Steen Gade (SF) m.fl.
(Anmeldelse 04.10.2007).

Kl. 13:01

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 4:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love. (Strafskærpeelse m.v.).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsættelse 03.10.2007).

Kl. 13:03

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Eyvind Vesselbo som ordfører.

Kl. 13:03

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Vi vil ikke acceptere, at der bliver smidt ting i naturen. Vi vil ikke acceptere, at man ikke tænker sig om, når man færdes i byerne og i naturen. Der har i de sidste år været et stigende problem med de mange forskellige former for affald, som smides i vores byer og i vores natur. Nu skal der sættes en effektiv stopper for denne lemfældige omgang med vores natur.

Vi vil have rene byer, og vi vil have en natur, hvor vi ikke finder dåser, pizzabakker, cigaretskod og alle de andre ting, der smides derude. Derfor skal det have konsekvenser, hvis man ikke kan finde ud af, hvordan man skal opføre sig. Affald skal i affaldscontainere eller i affalds-spande. Sker det ikke, skal der falde bøder. Det gælder både for de erhvervsdrivende og for private.

Det må ikke kunne betale sig at overtræde miljøbeskyttelsesloven. Med dette forslag ønsker regeringen derfor at gennemføre en generel

skærpelse af bødeniveauet i sager om overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven.

Lovforslaget indeholder to overordnede formål:

For det første indfører lovforslaget en regel om, at det ved bødeudmåling skal betragtes som en straffeskærpelse omstændighed, at en overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven begås i forbindelse med erhvervsudøvelse. Desuden foreslås, at straffebestemmelserne i miljøbeskyttelsesloven ændres, således at det fremhæves, at lovens formål skal tillægges vægt ved udmåling af bødestrafte.

For det andet indeholder lovforslaget et vejledende bødeniveau. Formålet med dette er at styrke den præventive effekt af bødestrafte for overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven.

Det er jo også godt, at regeringen har den opfattelse, at den bødestraf, der udmåles, skal afspejle alvoren i overtrædelsen af miljøbeskyttelsesloven. Med lovforslaget foreslås derfor en generel skærpelse af bødeniveauet i mindre alvorlige sager. Formålet hermed er at hæve bundniveauet for bøder. Det gælder for såvel private som erhvervsdrivendes overtrædelser.

Med lovforslagets vejledende bødeniveau tilsigtes ligeledes, at bødeudmålingen på området ensrettes. For visse overtrædelser fastslås særlige bødeniveauer. Det gælder eksempelvis for ulovlig henkastning af affald i naturen. For ulovlig henkastning af affald uden for genbrugsstationer i byer og på parkeringspladser foreslås det, at der skal være et bødeniveau på op til 3.000 kr. for private og 5.000 kr. for erhvervsdrivende. Hvis man smider affald i naturen, skal det koste op til 8.000 kr. for erhvervsdrivende og 5.000 kr. for private. Og hvis man er et skovsvin, som der jo er nogle der er, vurderer vi, at det skal koste ca. 1.000 kr. i bøde.

Vi skal være opmærksomme på, at det jo er domstolene, der tager stilling til bødernes størrelse, så dette er bare rammerne.

Lovforslaget indeholder ligeledes gentagelsesvirkning for overtrædelser. Det betyder, at bøden fordobles, anden gang der begås en overtrædelse af samme art.

Lovforslaget ændrer dog ikke ved, at det i sidste instans, som jeg nævnte før, er domstolene, der i hvert enkelt tilfælde udmåler bøden for den konkrete overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven. Domstolene kan således udmåle bøder, der ligger over eller under bødeniveauet, som foreslås i lovforslaget.

Lovforslaget indeholder yderligere visse mindre ændringer af miljøbeskyttelsesloven, havmiljøloven, kemikalieloven.

Helt generelt, som det nok også er fremgået af det, jeg har sagt, kan Venstre støtte lovforslaget.

Kl. 13:07

Formanden:

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til hr. Eyvind Vesselbo. Så er det hr. Bjørn Medom Nielsen som ordfører.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Bjørn Medom Nielsen (S):

Socialdemokraterne ser positivt på forslaget om straffeskærpelse i miljøsager. I de sammenhænge, som er tilkendegivet i lovforslaget, finder vi det rimeligt, at der sker en skærpelse af bødestrafte, og ikke mindst er vi positive, når det drejer sig om de situationer, hvor der er penge på spil, og hvor penge bliver sat før miljøet.

Socialdemokraterne har miljøet som et af de øverste punkter på partiets dagsorden. Alle tiltag, der kan ændre den miljømæssige belastning i positiv retning, er velkomne. Socialdemokraterne ser miljødagsordenen som en dagsorden, hvor vi alle kan og skal agere. Det er en miljøpolitisk dagsorden, som har mange vinkler, også en del vinkler, hvor vi er uenige med regeringen. I denne sammenhæng er vi dog helt enige med regeringen i dens forslag. Der skal sættes hårde re ind mod dem, der sviner i vores natur, ikke mindst når der er tale om professionelle forhold.

Socialdemokraterne finder dog ikke, at den straffeskærpelse, der ligger i dette lovforslag, kan stå alene med hensyn til at tage fat på at løse den intensiverede problemstilling, som svineri i naturen og i byerne er. Socialdemokraterne finder, at positiv, social opførsel som middel mod at svine i naturen og byens rum skal imødekommes.

Det handler derfor for det første om den indsats, den enkelte borger kan gøre. Det handler også om den indsats, der skal gøres, for at vi mennesker imellem i vores dagligdag tager det nødvendige ansvar. Det handler med andre ord om holdninger og opdragelse.

For det andet handler det om den organisering af affaldsbehandlingen, der generelt finder sted i det offentlige rum, når vi går på gaden og er i naturen. Det handler også om den organisering, der finder sted, når vi er mange samlet til musikfestivaler, sportsarrangementer eller for den sags skyld 1. maj-arrangementer.

For det tredje handler det om den politiske indsats i den nationale lovgivning og ikke mindst i europæisk sammenhæng. Socialdemokraterne kommer derfor inden for meget kort tid med et politisk oplæg og deraf følgende politiske initiativer angående et rent Danmark i byrum og natur. Dette oplæg vil helt målrettet og på letforståelig vis supplere det aktuelle lovforslag. Initiativerne vil øge bevidstheden om nødvendigheden af, at det at handle lokalt også er at handle globalt. Den folkelige opbakning skal have en ramme, og det er den, vi vil manifestere.

De socialdemokratiske initiativer vil bl.a. støtte aktiviteter i frivillige organisationer, der gør en indsats for at holde Danmark rent, som f.eks. spejdergruppen, der tager en lørdag langs stranden for at rense den. Socialdemokraterne vil også støtte udvikling og forskning i nye metoder til holdningspåvirkning af os selv og vores børn.

Socialdemokraterne vil også stille konkrete forslag til ændringer i den eksisterende lovgivning og derved helt kontant tage fat på de irritationsmomenter, der eksisterer hos befolkningen. Derfor vil Socialdemokraterne tage initiativ til at skærpe lovgivningen, så der kan udskrives bøder for at smide affald i hele det offentlige rum, og Socialdemokraterne vil fremsætte forslag om, at hundejere får pligt til at fjerne de efterladenskaber, som deres hund har leveret på gader og veje og på offentlige steder, hvor der bl.a. færdes børn. Sanktionen for ikke at overholde denne pligt skal også være bødestraf.

Socialdemokraterne ser generelt på miljøsvineri med stor alvor, og derfor vil vi støtte dette lovforslag om strafsækpelse samt komme med yderligere politiske initiativer. Vores begejstring er dog knap så stor, når det handler om de tre områder, som helt uden sammenhæng med strafsækpelsen er blevet puttet ind i dette lovforslag. Her er der stoppet ting fra L 175 og L 176 om miljøansvarsdirektivet fra forrige folketingssamling ind. Det er en uskik, at man medtager noget fra andre lovforslag, som ikke kom igennem en folketingsbehandling på grund af det, som Socialdemokraterne dengang kaldte lovjusk.

Det skal ikke forhindre Socialdemokraterne i at være yderst positive over for hovedindholdet i dette forslag, men ministeren har ikke gjort det lettere for sig selv med denne ophobning af fuldstændig usammenhængende forslag. Jeg kan garantere for, at vi vil botanisere dybtgående i det fremsatte forslag i udvalgsarbejdet om

kontinuitetsbrud og tilsynet med plantebeskyttelsesmidler. Bl.a. vil vi gerne have hele høringskorrespondancen fra den tidligere behandling af disse forslag omtrykt til udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:11

Formanden:

Tak til hr. Bjørn Medom Nielsen. Og så er det hr. Jørn Dohrmann som ordfører.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Jørn Dohrmann (DF):

Der skal heller ikke herske nogen tvivl om, at Dansk Folkeparti går ind for, at vi sender nogle klare signaler om, hvad vi ønsker der skal ske i naturen. Ønsker vi, at folk bare skal køre rundt og smide deres affald, eller ønsker vi, at folk også skal rydde op efter sig.

Derfor hilser vi også velkommen, at vi her får nogle strafsækpelse, som netop lægger op til, at folk ser alvorligt på, hvordan de forholder sig i naturen, og vi hilser velkommen, at man ensretter de bødeudmålinger, som der jo selvfølgelig er lagt op til her i lovforslaget.

Der er dog visse ting, som vi gerne så anderledes, eller som vi i hvert fald gerne vil have uddybende svar på. Det er – f.eks. når vi får flere penge ind i eventuelle bøder – om pengene så også går til miljøet eller kun til statskassen for at fylde den op. Der vil vi gerne have, at loven i hvert fald bliver målrettet, således at miljøet får et løft, altså at pengene selvfølgelig går til miljøet og ikke kun til finansministeren.

Vi synes, der er nogle klare signaler i det. Når f.eks. godkendelsespligtige virksomheder begår nogle store overtrædelser, jamen så kan det også koste mindst 50.000 kr. i bøde, når de sviner i naturen. Der må vi sige, at det er ret og rimeligt, at man ikke bare bliver motiveret til at svine i naturen og overtræde miljøbeskyttelsesloven.

Vi synes også, der mangler lidt med hensyn til biler i det her lovforslag. Tæller miljøsvineri i form af den visuelle belastning af en bil i naturen også? Nogle gange kan vi jo konstatere, når vi kører rundt i landskabet, at der står mange biler, som egentlig i mine øjne er parat til at blive skrottet, sendt til ophugning og den slags ting, men som der er store problemer med at få fjernet, fordi den enkelte borger bare sætter en bakke ind under og siger, at der ikke er nogen miljøbelastning. Der burde vi gå ind og kigge på, om vi ikke kunne give kommunerne nogle bedre håndtag til at kunne håndhæve de her ting. Er det rimeligt, at en privatperson skal have fem biler til at stå på sin private grund, uden at man

egentlig kan gøre noget? Eller skulle man have et mere fast grundlag, som vi kender fra andre lovgivningsområder, for netop at tage hånd om miljøet?

Når vi ser lovforslaget igennem, mener vi helt klart, at der er mange gode intentioner i det. Her tænker jeg på, at folk, når de er på skovtur, ikke bare smider deres affald i naturen, men også tager det med hjem. Her foreslås en bøde på 1.000 kr., hvis de smider det. Så tror jeg nok, at de fleste folk vil tænke sig om, inden de smider affaldet, uanset hvad det er, om det er en flaske eller sølvpapir. Så vil de nok, håber jeg, tænke over det i fremtiden.

Men vi skal altså også, som vi ser det, have nogle muligheder for at kontrollere de her ting. Så jeg er nødt til at spørge ministeren: Hvordan bliver det her fulgt op med ekstra kontrol? Hvis man f.eks. finder en affaldssæk, hvem får så pligten til at undersøge, hvor den kommer fra? Eller fortsætter vi bare i den samme rille, uden at der sker nye tiltag på det her område? Vi havde i hvert fald gerne set, at der var nogle markante forbedringer med hensyn til at finde ud af, hvem synderen er.

Vi vil selvfølgelig gå ind i udvalgsarbejdet på den bedst tænkelige måde og få belyst de spørgsmål, der må være fra både os og andre, således at vi får den bedste lov på området. Det ser vi frem til.

Kl. 13:15

Formanden:

Tak til hr. Jørn Dohrmann. Og så er det hr. Christian Wedell-Neergaard som ordfører.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det her er et kernekonservativt lovforslag, som vi i allerhøjeste grad kan støtte. Det tager udgangspunkt i ansvar og konsekvens, ansvar for naturen og ansvar for egne handlinger. Vi har en miljøbeskyttelseslov, som vi lægger meget stor vægt på her i landet, og der er lavet nogle straffeskærper, som har med det at gøre, og vi har også med det her lovforslag vist en konsekvens. Der er ikke noget så forstyrrende ved en tur i naturen, f.eks. et dejligt anemonebed, som at det anemonebed så pludselig bliver forstyrret af, at nogle har henkastet byggeaffald, hele køkkener eller andre ting og på den måde brugt naturen som losseplads. Det er noget, vi naturligvis ikke ønsker at have. Jeg skal lige rette mig selv. Jeg sagde miljøbeskyttelsesloven, jeg mener naturbeskyttelsesloven, og det undskylder jeg meget.

Der er her tale om en række straffeskærper, som gør, at der er en mere præventiv virkning ved den her måde at straffe overtrædelser af de her bestemmelser på. De små overtrædelser bliver straffet hårdere, og det er meningen, at det skal komme mere synligt frem, at det altså er uønsket at henkaste affald i naturen. Og derudover er det en særlig skærpende omstændighed, at det sker i forbindelse med udøvelse af erhverv.

For at starte med de små forseelser har der længe været en straf på 1.000 kr. for at henkaste mindre affald i skoven, skovtursaffald eller mindre ting, og vi ønsker nu, at det bliver håndhævet, sådan at de 1.000 kr. også bliver brugt som en straf og der bliver gjort noget for at undersøge sagerne og sikre, at de, der henkaster affaldet, også bliver straffet. Derudover indføres der en starttakst på 5.000 kr., som jo stiger til 10.000 kr., hvis det sker i gentagne tilfælde.

Med hensyn til erhverv er det sådan, at hvis man starter en virksomhed, som kræver en godkendelse, vil det fremover være sådan, at de, der ikke har miljøgodkendelse for de anlæg, de driver, vil få en bøde på 50.000 kr., og den bøde vil stige til 100.000 kr., hvis det sker i gentagne tilfælde.

Der er altså tale om, at det får konsekvenser, og konsekvens og retfærdighed er gode konservervative ord, som vi lægger vægt på. Der er også tale om, at den enkelte må tage et ansvar, og det at tage et ansvar er at sikre sig, at det ikke går ud over den natur, vi alle sammen arbejder så hårdt for, og som vi gerne ser udviklet sig på en god måde.

Derfor kan Det Konservative Folkeparti naturligvis støtte dette lovforslag.

Kl. 13:19

Formanden:

Tak til hr. Christian Wedell-Neergaard. Så er det hr. Ole Glahn som ordfører.

Kl. 13:19

(Ordfører)

Ole Glahn (RV):

Lovforslaget indeholder hovedsagelig en stigning i bødeniveauet for de mindre overtrædelser af miljøbeskyttelsesloven. Begrundelsen for lovforslaget er bl.a., at der har været gennemført en undersøgelse af professor Gorm Toftegaard Hansen, og han nåede frem til den konklusion, efter at han havde gennemgået nogle straffesager på natur-, miljø- og planlovsområdet i 2003-2004, at bøderne var forholdsvis lave, og at der også var forskellige niveauer i afgørelserne, når

natur-, miljø- og planlovgivningen var overtrådt, i forhold til de ret ensartede sager.

Udgangspunktet for miljøbeskyttelsesloven er, at den skal værne natur og miljø, den skal sikre en samfundsudvikling på et bæredygtigt niveau, hvor der udvises respekt for menneskers livsvilkår og for dyre- og plantelivets bevarelse.

Hvis det formål skal opnås, må der naturligvis ikke være forbundet en økonomisk gevinst med at overtræde loven. Det fremgår af loven, og det er vi fra Det Radikale Venstres side fuldstændig enige i. Vi er også fuldstændig enige i, at det er en skærpende omstændighed, hvis man overtræder loven i forbindelse med sin erhvervsudøvelse, for der bør man kende til de her forhold, og man bør rette sig efter dem. Vi mener så også, det er vigtigt, at vi ikke tror, vi alene kan straffe os til en ændret adfærd.

Vi mener også, det er vigtigt, at der sættes ind med en holdningspåvirkning, og vi ved, at man f.eks. i undervisningsverdenen gør meget ud af at give børn en opfattelse af, at vi er en del af naturen, og at det er vigtigt, at vi også passer på den natur.

Ministeren mener så samtidig, at disse bødeforlæg skal stige. Vi har læst de høringssvar, som er kommet, og vi har set, at professor Peter Pagh spørger, om regeringen ikke for længe siden kunne have opnået det her ved at henvende sig til Rigsadvokaten. For en ting er, at det går gennem Folketinget og dermed får den opmærksomhed, som et lovforslag giver, men der er faktisk mulighed for, at regeringen kan gå til Rigsadvokaten for at sikre, at de bødestørrelser, som man mener skal gives, får en større ensartethed, og måske også, at de kommer til at ligge på et højere niveau. Det kunne regeringen jo gøre, for der er faktisk hjemmel inden for den eksisterende lovgivning til det.

Man kunne ligefrem sige, at det faktisk er regeringens pligt som den udøvende magt i forhold til den lovgivende magt – Folketinget, som vi er i her og nu – at sørge for, at en sådan regulering bliver gennemført, hvis den ikke synes, at loven i tilstrækkelig grad bliver efterlevet i de domme, som gives.

Hvis regeringen havde villet offentliggøre sådan en henvendelse, kunne den også have gjort det og dermed generelt have oplyst borgerne om, at de kunne forvente, at der blev strammet op på bødeniveauet.

Men den vej har ministeren fravalgt, og i stedet står vi her med et lovforslag, hvor det i be-

mærkningerne er angivet, hvilke bødeniveauer der skal lægges til grund for domstolenes afgørelser om overtrædelse af natur-, miljø- og planlovgivningen, idet det dog understreges – og det glæder vi os naturligvis over – at det stadig væk er domstolene, der udmåler den konkrete bøde. Det vil sige, at man både kan komme ud for højere og lavere bøder, afhængig af hvordan overtrædelserne er.

Generelt har vi Radikale den holdning, at overtrædelse, alvorlighed og straffens størrelse altid skal stå i et rimeligt forhold til hinanden. Vi må ikke fristes til at stramme ubetydelige overtrædelser, som at eksempelvis henkastet madpapir i skoven skal give en bøde på 1.000 kr.

Men så vidt jeg har forstået forslaget, skal der også være en bagatelgrænse, men hvor den lige skal ligge, vil vi godt have præciseret. Vi er også godt klar over, der har været den mulighed i dag, men man har tilsyneladende ikke brugt den.

Vi går positivt ind i udvalgsarbejdet, idet vi ønsker at få de indvendinger yderligere belyst, som professor dr.jur. Peter Pagh har rejst, og vi forventer også, at vi får lejlighed til at drøfte de vejledende bødeniveauer, idet vi noterer os, at nogle af høringssvarene indebærer, at man kunne forestille sig, at nogle af bøderne blev endnu højere end det, der er foreslået.

Med disse ord kan vi tilkendegive, at vi ser positivt på principperne i forslaget.

Kl. 13:23

Formanden:

Tak til hr. Ole Glahn. Så er det hr. Morten Homann som ordfører.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Morten Homann (SF):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg redegøre for SF's synspunkter.

Hovedforslaget handler om skærpede straffe på miljøområdet, og SF har siden begyndelsen af 1990'erne presset på for at ændre synet på overtrædelser af miljølovgivningen. Vi spillede således en stor rolle i forbindelse med den skærpelse, der skete i 1997, og har ligeledes støttet skærperne siden.

Forslaget her er en opfølgning på Gorm Toftegaard Hansens rapport fra 2005, og tankegangen følger rapporten. Mindre alvorlige sager straffes i dag alt for lidt, både når det gælder private og erhvervslivet. SF støtter forslagene om skærpede straffe i disse sager og er glad for, at det be-

tragtes som skærpende, hvis der er tale om en erhvervsmæssig sammenhæng.

Vi mener dog allerede nu – altså inden udvalgsbehandlingen – at straffen på to områder burde være højere end foreslået; nemlig når det drejer sig om en virksomhed, der skal miljøgodkendes, og som bare startes, inden godkendelsen foreligger, og når det drejer sig om overtrædelse af import- og eksportreglerne for anmeldelsespligtigt affald. Det er helt afgørende med meget skrappe regler her, hvor vi er under et stigende pres med affaldstransport over grænserne.

SF kan ikke forstå, at regeringen ikke har fulgt op på Gorm Toftegaard Hansens påpegnelse af, at overtrædelser af planloven og naturbeskyttelsesloven er meget billige – alt for billige efter SF's opfattelse. SF vil derfor arbejde for, at Folketinget, samtidig med at dette lovforslag vedtages, pålægger regeringen at fremsætte forslag til markante skærper for overtrædelse af naturbeskyttelsesloven og planloven.

Mange tror nok, at denne lov giver en sådan beskyttelse, men det gør den ikke. Selv de steder, hvor der er overlapning til denne lov, viser bemærkningerne jo, at der ikke er sikkerhed for ensartet beskyttelse, f.eks. når det gælder affald i naturen. Alene disse bemærkninger fra regeringen burde gøre det til en selvfølge, at vi skærper reglerne tilsvarende, når det gælder natur og planlægning.

Forslaget består desuden af tre mindre ændringer på forskellige andre områder, som SF vil støtte.

Kl. 13:25

Formanden:

Tak til hr. Morten Homann. Så er det hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Enhedslistens udgangspunkt i forhold til den her sag hviler grundlæggende på to ting. For det første, at vi jo – måske i modsætning til enkelte andre partier her i Folketinget – ikke mener, at straf og sanktioner altid er den bedste måde at opnå forbedringer og konkrete resultater på. For det andet, at vi synes, det er meget vigtigt, at der er proportioner mellem de forseelser, mennesker begår, og de straffe, der udmåles. Og jo ikke mindst, at der i det system af bøder og andre straffeforanstaltninger, som vi bygger op, er en sammenhæng mellem, hvor alvorlige de forskellige forbrydelser og lovovertrædelser og hand-

linger er i forhold til hinanden, og den straf, man bliver ramt af.

Når vi så i udgangspunktet kan være positive over for det her lovforslag, er det jo, fordi vi faktisk mener, at der har været en tendens til, at overtrædelser af lovgivningen, som er skadelige for natur og miljø, er blevet straffet relativt lavt i forhold til andre overtrædelser, og at vi derfor sådan set hilser det velkommen, at man kigger på det her område. For det er rigtigt, at der – hvis man opfatter overtrædelser af reglerne i forhold til natur og miljø som vigtige; opfatter beskyttelsen af natur og miljø som grundlæggende vigtig og som en forudsætning for at sikre vores interesser på de områder i fremtiden – selvfølgelig også skal være nogle konsekvenser, der i en eller anden udstrækning afspejler vores vurdering af det.

Da vi jo dagligt ser konsekvenserne af fortidens manglende regulering, fortidens manglende vilje til at gribe kontant ind mod overtrædelser og miljøskadelig aktivitet, er det klart, at det selvfølgelig også spiller en rolle for vores vurdering på det her område.

Det handler selvfølgelig om at sikre, at man gennem de signaler, som det her sender, også får sendt nogle klare signaler om, hvad der er en fornuftig og rigtig adfærd i forhold til miljøet. Det skal dog siges, at vi i forhold til det store flertal af mennesker sådan set tror, at det er af langt større betydning, at man på et meget tidligt tidspunkt gennem aktiviteter, hvor mennesker kommer ud i naturen som børn osv., får et indblik i, hvordan naturen fungerer, og hvilke katastrofale konsekvenser det kan få, hvis man begår tilsyneladende uskyldige små forsyndelser som at efterlade sit affald steder, hvor det ikke burde ske.

Men vi er altså i udgangspunktet positive over for det her lovforslag. Vi overvejer da gerne de forslag til yderligere tiltag, som SF har foreslået, men vil i øvrigt i udvalgsarbejdet lægge en del vægt på nogle af de kritikpunkter, der har været. Spørgsmålet er altså: Er der en rimelig sammenhæng mellem den ønskede detaljestyling, som man har på det her område, og domstolens uafhængighed, og hvad man i øvrigt har af andre muligheder for at skabe skærpede sanktioner? Er det sådan, at der i det her lovforslag er lagt for meget vægt på simple og uagtsomme overtrædelser, og at vægtningen af, hvor man øger bødestørrelsen, burde være anderledes, end der er lagt op til?

Så der er altså nogle ting i det her lovforslag, som vi gerne vil have mulighed for at kigge nærmere på i udvalgsarbejdet, men jeg må sige, at Enhedslisten i udgangspunktet er positiv over for lovforslaget, og vi forventer også, at vi kan stemme for det ved tredjebehandlingen.

Kl. 13:29

Formanden:

Tak til hr. Per Clausen. Så er det miljøministeren.

Kl. 13:29

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Det er dejligt at kunne konstatere, at alle partier har taget godt imod forslaget, og også, at der er så bred en opbakning til det, der er sigtet med lovforslaget. Det er jo nemlig, at vi skal passe på vores natur. Naturen er ikke en lodseplads, som man sådan kan behandle efter forgodtbefindende, og det kan ikke passe, at folk ikke kan finde ud af at rydde op efter sig, når de har brugt den fælles natur. Det er ikke i orden, og det er i særdeleshed heller ikke i orden, hvis virksomheder og erhvervsvirksomheder ikke kan finde ud af at følge de fælles spilleregler.

Det er bl.a. noget af det, regeringen gerne vil markere med lovforslaget her, og det er så i øvrigt led i en længere række af håndhævelsesinitiativer, som vi har iværksat på natur- og miljøområdet. Formålet er at sikre, at vi passer godt på vores fælles natur og vores fælles miljø. Så er det altså også vigtigt, at folk kan se, at der også er lidt konsekvens, hvilket jeg tror den forrige ordfører fik sagt. Man kan ikke forlange, at mennesker skal gøre en ekstra indsats, hvis de oplever, at andre kører på fribillet, uden at det har konsekvenser, og at de slipper godt fra at se stort på love og regler. Det er grundlæggende derfor, at vi har sat en håndhævelse på dagsordenen.

Det er derfor, at regeringen med lovforslaget foreslår, at gengangere så skal straffes ekstra hårdt. Anden gang, en person eller en virksomhed begår den samme overtrædelse, skal bøden være dobbelt så høj som første gang. For de, der begår det for anden gang, ved jo, at de handler i strid med loven, og så skal hammeren falde ekstra hårdt.

Vi har som sagt taget en række initiativer på håndhævelsesområdet. I oktober 2005 afholdt ministeriet en konference om håndhævelse. Vi har opdateret hele vores håndhævelsesvejledning til brug for kommunernes tilsyn, og der er blevet taget vældig godt imod den rundt omkring hos dem, der skal bruge den. Vi har nedsat et samarbejdsforum om miljøstraffesager, hvor blandt andre KL og Rigsadvokaten deltager. Og

så kan jeg sige til hr. Ole Glahn, der var optaget af det med det holdningspåvirkende, at jeg sidste år i november indkaldte alle aktører og interessenter på det her område til et større møde i Miljøministeriet, hvor vi aftalte, hvordan der kan laves et fælles samarbejde mellem kommuner, skovejere, grønne organisationer og en lang række interessenter om det holdningsbearbejdende og om oplysningskampagner, som skal følge i kølvandet på det her. Der får jeg inden for den næste måneds tid, forventer jeg, et bud på de kommende kampagner, der skal følge op på det her.

Så vi har altså en stærk fokus på, at der skal være gode værktøjer til rådighed for myndighedernes arbejde med at håndhæve lovgivningen, og nu er det så bødestørrelserne, der er temaet i dag. Flere har nævnt Gorm Toftegaard Nielsens undersøgelser af praksis, som jo altså har vist, at den udmålte straf på en række områder ikke står i det rette forhold til overtrædelsens alvor, og det gælder, viser det sig, særlig i de mindre sager.

Jeg kan f.eks. nævne en sag, hvor der blev udmålt en bøde på 5.000 kr. og tvangsbøder for at have opkøbt 100 biler til reparation og videre salg uden miljøgodkendelse og for ikke at efterkomme myndighedernes påbud om oprydning. Sådan noget er ikke i orden. I den slags tilfælde skal hammeren altså falde hårdere.

Jeg kan også nævne en sag, hvor den samme person i to tilfælde havde smidt en større mængde byggeaffald i en skov. Samlet blev sagen afgjort med en bøde på 2.000 kr., og det er heller ikke i orden. Det er for billigt sluppet, når man ser på ulempen for os alle sammen, når man ser på ulempen for fællesskabet.

Så regeringen mener, at der er behov for en generel skærpelse af bødeniveauet i de mindre alvorlige sager om overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven, og det gælder altså både virksomheders og privates overtrædelser.

Derfor er der to bærende piller i det her lovforslag. For det første, at vi indfører en regel om, at det ved bødeudmåling skal betragtes som en skærpene omstændighed, at en overtrædelse er begået i forbindelse med udøvelsen af erhverv, og for det andet, at vi foreslår et vejledende bødeniveau, så den præventive virkning af bødestraffene for overtrædelse af miljøbeskyttelsesloven styrkes.

Samtidig foreslås der særlig høje bøder for visse overtrædelser, og f.eks. bør det altså koste mindst 50.000 kr. at drive en forurenende virk-

somhed uden miljøgodkendelse. Jeg tror, at det var hr. Morten Homann, der nævnte det her aspekt og gerne så bøden sat endnu højere op. Jeg vil bare sige, at der altså er tale om en mangedobling i forhold til den nuværende praksis.

Jeg skal ikke gennemgå de forskellige bøder, for dem har man kunnet læse om i lovforslaget, men bare til sidst gøre det klart, at lovforslaget selvfølgelig ikke ændrer ved, at det er domstolene, der i sidste instans afgør, hvilken bøde der skal udmåles for den konkrete overtrædelse. Bøden kan derfor også blive højere eller lavere end det vejledende bødeniveau, alt efter om der i sagen er skærpende eller formildende omstændigheder.

Så jeg mener, at lovforslaget vil være med til at sikre, at det fremover ikke kan betale sig at overtræde miljøbeskyttelsesloven.

Jeg vil lige knytte en kommentar til det, hr. Ole Glahn var inde på, også omkring Peter Pagh's kritik, og Rigsadvokaten blev også nævnt. Jeg synes måske, det er lidt underligt, at hr. Ole Glahn på den ene side taler om behovet for holdningspåvirkning og så alligevel lægger sig lidt i slipstrømmen af Peter Pagh, der har sagt, at man jo bare lige kunne være gået til Rigsadvokaten og så have kørt det ind ad den vej. Der er vel en idé med, at vi her fra Folketinget klart og tydeligt sender det signal, at det her ikke er i orden. Men jeg kan naturligvis berolige hr. Ole Glahn med, at sådan et lovforslag jo ikke kommer frem, uden at Rigsadvokaten både har været hørt og i øvrigt også er enig i lovforslaget og i den form, det har. Og når lovforslaget er vedtaget, vil Rigsadvokaten udsende en ny meddelelse om sagsbehandlingen af miljøstraffesager, hvor bødekatologer er indarbejdet, og det vil så være med til at understøtte en mere ens udformning af bødepåstande og ensrette praksis.

Endelig skal jeg bare sige til dem, der måske har tænkt på noget af den kritik, der er kommet, også mod et vejledende bødeniveau, at det altså allerede findes i havmiljøloven og husdyrloven og også på andre områder, og inden for andre ressortområder kender man det, bl.a. dyreværnsloven og arbejdsmiljøloven. Så det er en fuldstændig kendt lovmodel.

Tak for de positive bemærkninger. Jeg ser frem til arbejdet i udvalget.

Kl. 13:36

Formanden:

Der er en kort bemærkning til miljøministeren fra hr. Ole Glahn.

Kl. 13:36

Ole Glahn (RV):

Nu var miljøministeren så venlig at svare på mit spørgsmål, og så vil jeg gerne stille miljøministeren et opfølgende spørgsmål, nemlig: Er det korrekt, som dr.jur. Peter Pagh siger, at man fra ministerens side godt kunne have henvendt sig til Rigsadvokaten og påpeget behovet for at gennemføre de bødeniveauer, som man nu lægger ind i lovforslaget – at man altså kunne have opnået det samme resultat ved at gå en anden vej? Kunne man godt have gjort det?

Kl. 13:36

Formanden:

Miljøministeren.

Kl. 13:36

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Det er der da andre eksempler på at man gør, men der er ikke noget som helst mærkeligt ved den lovmodel, der er valgt her, og den fremgangsmåde, der er valgt her. Det er sket i fuldstændig enighed med Rigsadvokaten, og det er sket i fuldstændig enighed med og i overensstemmelse med Justitsministeriet.

Kl. 13:37

Formanden:

Så er det hr. Ole Glahn for endnu en kort bemærkning.

Kl. 13:37

Ole Glahn (RV):

Det har jeg nu fået bekræftet, og jeg vil så spørge ministeren, hvorfor man ikke er gået ad den vej. Ministeren var inde på, at det holdningspåvirkende fik man jo ved at have lovgivningsprocessen her, men man kunne jo godt have noget holdningspåvirkende i øvrigt, ligesom ministeren nu – og det skal jeg da rose ministeren for – har indkaldt forskellige organisationer til at lave forskelligt oplysningsarbejde om det. Det kunne man da godt have gjort.

Man havde måske kunnet få en hurtigere reaktion på, at strafniveaueet var blevet sat op, hvis man havde henvendt sig direkte til Rigsadvokaten i stedet for at gennemføre en lovændring her.

Kl. 13:37

Formanden:

Miljøministeren.

Kl. 13:37

Miljøministeren (Connie Hedegaard):

Jeg synes jo, at det står som en påstand fra hr. Ole Glahns side. Hvem siger, at det var gået hurtigere? Jeg synes sådan set, at vi har taget fat på det. Vi har gjort det på den her måde, hvor Fol-

kettinget tydeligt og – som vi også allerede har hørt – i enighed kan sende det signal til befolkningen: Det her er ikke i orden, det her vil vi gerne have at der bliver strammet op på.

Som sagt er det en fuldstændig almindelig lovmodel; der er ikke noget mærkeligt, der er ikke noget odiøst i det. Nu er det jo ikke så sjældent, at Peter Pagh siger, at når vi vælger model A, skulle vi hellere have valgt model B, og når vi vælger model B, skulle vi måske hellere have valgt model A. Men der skal jo altså vælges en eller anden model, og jeg synes sådan set, at allerede førstebehandlingen her og også debatten om lovforslaget i øvrigt viser, at det vel ikke er så tosset, når man netop vil opnå det, som hr. Ole Glahn selv siger er vigtigt, nemlig det holdningsbearbejdende.

Kl. 13:38

Formanden:

Tak til miljøministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Miljø- og Planlægningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 5: Forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vandkraften i Gudenå. (Forlængelse af Gudenaacentralens koncession til 8. januar 2014).

Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
(Fremsættelse 03.10.2007).

Kl. 13:38

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Eyvind Vesselbo som ordfører.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Eyvind Vesselbo (V):

Diskussionen om Tangeværkets fremtid, laksebestanden i Gudenåen og Tange Sø har stået på i mange år. Der er mange forskellige interesser i den her sag. Nogle vil have stoppet Tangevær-

ket, så det ikke længere producerer el ved vandkraft, andre vil bevare Tangeværket, så der fortsat kan produceres el ved vandkraft, en gruppe kæmper for laksen i Gudenåen, og andre vil have tømt Tange Sø. Jeg må sige, at når man har fulgt den her sag igennem mange år, er der ingen tvivl om, at man ikke siger for meget, hvis man siger, at det går hårdt for sig, når det her område diskuteres.

Der har været lavet et udredningsarbejde, som skulle belyse forskellige løsningsmodeller for en fremtidig faunapassage ved Tangeværket og Tange Sø. Men heller ikke det har ført frem til nogen enighed om sagen. Spørgsmålet er jo, om det overhovedet kan lykkedes at nå frem til en enighed om Tangeværkets fremtid og området omkring det. Jeg tror, at det er muligt at finde en løsning, så så få som muligt bliver utilfredse med løsningen.

I 2002 blev der lavet en lovændring, som skulle give mulighed for at få belyst uenigheden og få klarlagt finansieringsspørgsmålet. Det viste sig, som jeg nævnte før, at der ikke kunne blive enighed om en fælles løsning. Da koncessionen for Tangeværket udløber den 8. januar 2008, skal der tages beslutning om, hvad der skal ske efter den dato. Det er det, vi gør i dag.

I første omgang foreslår regeringen, at Tangeværkets koncession forlænges med 6 år. Perioden bliver opdelt i to gange 3 år. De første 3 år skal gå med at få klarlagt, hvad der skal ske med området i relation til miljømålsloven, altså til vandmiljøsituationen i området. I miljømålsloven er fastsat, at der skal foreligge vandplaner ved udgangen af 2009, som skal opfylde målene fra EU, som siger, at der skal være en god tilstand som beskrevet i EU's vandrammedirektiv.

Det er de nye storkommuner, som skal udarbejde handleplanerne for området inden udgangen af 2010. Det betyder, da vi ikke kender den endelige vandplan for Gudenåen før udgangen af 2009, at man jo ikke kan vide, hvilke konsekvenser det vil have for Gudenåen, Tangeværket og Tange Sø. Det vil sige, at det efter 3 år vil være muligt at tage stilling til, hvilke løsningsmodeller der vil være forenelige med vandrammedirektivets mål, og det er altså vigtigt, at vi har det på plads, inden vi træffer en endelig beslutning. Det vil samtidig være muligt efter de 3 år at bedømme Tangeværkets placering i denne sammenhæng. Når der efter 3 år er taget stilling til det, er der 3 år, til koncessionen udløber, som så kan bruges til projektforberedelse i forbindelse med beslutningen.